

USKOLLINEN

KEIGO HIGASHINO

NAAPURI

SUOMENTANUT RAISA PORRASMAA

**VUODEN
DEKKARI
JAPANISSA!**

PUNAINEN SILAKKA

**USKOLLINEN
NAAPURI**

USKOLLINEN

KEIGO HIGASHINO

NAAPURI

SUOMENTANUT RAISA PORRASMAA

PUNAINEN SILAKKA

Kääntäjä kiittää Taiteen edistämiskeskusta käännöstyön taloudellisesta tukemisesta sekä Timo Porrasmaata asiantuntija-avusta matematiikan ja fysiikan sanastoa koskien.

Japan Foundation on tukenut taloudellisesti kirjan julkaisua.

Japaninkielinen alkuteos:

東野圭吾 『容疑者 X の献身』

Yogisha X no Kenshin by HIGASHINO Keigo

Copyright © 2005 HIGASHINO Keigo

All rights reserved.

Original Japanese edition published by Bungeishunju Ltd., Japan in 2005.

Finnish translation rights in Finland reserved by Kustantamo Punainen Silakka, under the license granted by HIGASHINO Keigo, Japan,

arranged with Bungeishunju Ltd., Japan through Japan UNI Agency, Inc., Japan.

Kustantamo Punainen Silakka, Helsinki

Kansi: Tony Eräpuro

Taitto: Nora Kitinmäki

Painopaikka: ScandBook, Liettua, 2020

ISBN 978-952-69346-0-0

HENKILÖLUETTELO:

YASUKO HANAOKA: Eväspuodin myyjä ja Misaton äiti. Aiemmin *hostess* baarissa, tehtävänään pitää seuraa asiakkaille.

MISATO HANAOKA: Yasukon yläkoulukäinen tytär.

TETSUYA ISHIGAMI: Yasukon ja Misaton naapuri, matematiikan opettaja.

SHINJI TOGASHI: Yasukon ex-mies.

KUSANAGI: Rikosetsivä.

KISHITANI: Nuorempi rikosetsivä.

MANABU YUKAWA: Kusanagin ystävä ja fysiikan apulaisprofessori. Avustaa satunnaisesti poliisia. Lempinimeltään *Galileo-sensei*.

KUNIAKI KUDŌ: Yasukon tuttava baarityön ajoilta.

MAMIYA: Kusanagin ja Kishitanin esimies.

SAYOKO YONEZAWA: Yasukon entinen työtoveri, nykyinen työnantaja. Omistaa eväspuodin miehensä kanssa.

YONEZAWA: Sayokon puoliso ja eväspuodin omistaja.

1. LUKU

Ishigami lähti kotoa tavalliseen tapaan kahtakymmentäviittä vaille kahdeksan. Tuuli tuntui vielä kylmältä, vaikka elettiin jo maaliskuuta. Hän käveli leuka kaulaliinan uumenissa. Ennen kadulle astumista Ishigami vilkaisi pyöräparkkiin. Siellä seisoi rinnakkain useita polkupyöriä, mutta tiettyä vihreää pyörää ei näkynyt.

Käveltyään parisenkymmentä metriä etelään hän saapui leveälle Shin-Ōhashi-kadulle. Vasempaan eli itään kuljettaessa lähestyttiin Edogawan kaupunginosaa, lännessä Nihonbashia. Ennen Nihonbashia levittäytyi Sumidajoki, jonka ylitti Shin-Ōhashin silta.

Lyhin reitti Ishigamin työpaikalle kulki suoraan etelään. Muutamana sadan metrin päässä levittäytyi Kiyosumiteienin puisto. Hän opetti sen reunalla sijaitsevassa yksityislukiossa matematiikkaa.

Liikennevalo edessä vaihtui punaiseksi. Ishigami kääntyi oikealle ja asteli kohti Shin-Ōhashin siltaa. Vastatuuli tempoi takin liepeitä. Hän työnsi kädet taskuihin, kumartui hieman ja vei jalkaa toisen eteen.

Taivas oli paksujen pilvien peitossa. Niiden väri heijastui Sumidajokeen, joka näytti sekin samealta. Pieni vene eteni vastavirtaan. Ishigami ylitti Shin-Ōhashin sillan venettä katsellen.

Sillan toiselle puolen päästyään hän laskeutui sen juuressa olevat portaat. Sitten hän kulki sillan alitse ja jatkoi matkaansa joenvarrtta pitkin. Virran molemmin puolin oli rakennettu kävelytiet. Perheet ja pariskunnat tekivät kuitenkin kävelyretkiään hieman

kauempiana, Kiyosubashin sillan liepeillä, eikä juuri kukaan tullut pyhäpäivinäkään Shin-Ōhashin sillan lähetyville. Syyn saattoi päätellä heti näille tienoille saapuessaan. Joen penkalla levittäytyi vieri vieressä sinisellä muovilla katettuja kodittomien asumuksia. Suoraan yläpuolella kulki pikatie, joten paikka oli kaikesti sopivasti suojassa tuulelta ja sateelta. Sen puolesta puhui havainto, että joen vastakkaisella puolella ei näkynyt yhtäkään mökkiä. Toki kodittomien kannalta saattoi myös olla käytännöllisempää majaillla samassa paikassa.

Ishigami jatkoi matkaansa verkkaisesti sinisten mökkien editse. Ne olivat enintään ihmisen korkuisia, mutta joukossa oli myös vain vyötärölle ulottuvia, pikemminkin laatikon kuin mökin kaltaisia kopperoita. Matalakin asumus saattoi kuitenkin olla riittävä, jos sitä käytti vain nukkumiseen. Mökkien tai laatikoiden läheisyyteen oli ripustettu pyykkilaineita kuin osoittamaan, että täällä asuttiin.

Eräs mies pesi hampaitaan jokivallin reunaan kiinnitettyyn kädensijaan nojaten. Ishigami oli nähnyt hänet usein. Iältään mies oli yli kuudenkymmenen, niskaan sidotuissa pitkissä hiuksissa oli jo valkeaa seassa. Työnteko ei tainnut häntä enää kiinnostaa. Tähän aikaan aamusta ei ollut varaa vetelehtiä, jos halusi fyysisiin töihin, sillä sen lajin pestit jaettiin aamubarhain. Työvoimaviraston välittämiin julkisiin töihinkään hän ei ilmeisesti aikonut pyrkiä. Ja vaikka sopiva avoin työpaikka olisi löytynytkin, ei moisen valtoimenaan rehoittavan tukkapehkon kanssa ollut asiaa edes haastatteluun. Tuossa iässä mahdollisuudet löytää töitä olivat miltei nollassa.

Yöpesien vieressä toinen mies oli rutistamassa kasaan valtavaa vuorta tyhjiä juomatölkkejä, kaikesti myydäkseen ne eteenpäin. Ishigami oli nähnyt saman toimituksen tähän mennessä useita kertoja ja antanut rutistajalle mielessään lempinimen Tölkkimies. Tölkkimies näytti olevan viidenkymmenen korvilla. Hänellä oli

kaikki välttämättömät tavarat mökkinsä tienoilla, jopa polkupyörä. Pyörästä oli epäilemättä hyötyä tölkkejä kerätessä. Miehen asumus sijaitsi reunimmaisena ja hieman syvemmillä sillan alla, siis eräänlaisella aitiopaikalla. Siitä Ishigami oli päätellyt hänen olevan joukon veteraani.

Pienen matkan päässä, erillään sinisten mökkien rivistöstä istui penkillä mies. Alun perin ilmeisesti beesi takki oli ohuen liakerroksen peitossa ja muuttunut miltei harmaaksi. Päällystakin alla miehellä oli pikkutakki ja kauluspaita. Ishigami arveli solmion olevan takin taskussa. Hän oli mielessään ristinyt miehen Insinööriksi, sillä oli pari päivää sitten nähnyt tämän lukevan teollisuusalan aikakauslehteä. Hiukset oli leikattu lyhyiksi ja partakin ajeltu. Ulkonäkönsä perusteella Insinööri ei ollut vielä antanut periksi, vaan uskoi löytävänsä uuden työpaikan. Tänäänkin hän kenties suuntaisi työvoimavirastoon, mutta työtä hän tuskin saisi. Työtä löytääkseen miehen olisi ensin luovuttava ylpeydestään. Ishigami oli havainnut tulokkaan ensi kerran kymmenisen päivää sitten. Insinööri ei ollut vielä tottunut elämään jokivarressa. Hän halusi vetää rajan itsensä ja sinisten mökkien väen välille. Siksi hän ei tiennyt miten elää kodittomana, vaan oli päätenyt tänne, erilleen muista.

Ishigami jatkoi kulkuaan Sumidajoen vartta. Juuri ennen Kiyosubashin siltaa hän kohtasi vanhan rouvan, joka oli ulkoiluttamassa kolmea koiraansa. Koirat olivat kääpiömäyräkoiria, joilla kullakin oli erivärinen kaulapanta: yhdellä punainen, toisella sininen ja kolmannella vaaleanpunainen. Nainen huomasi lähestyvän Ishigamin ja kumarsi vienosti hymyillen. Ishigami vastasi kumarruksella.

”Huomenta”, hän tervehti.

”Huomenta. Kylmä aamu tänäänkin.”

”Todellakin”, Ishigami sanoi kulmiaan kurtistaen.

Ishigamin ohittaessa naisen tämä huikkasi hänelle: ”Hyvää päivänjatkoa.”

Työmatkalainen nyökkäsi vastaukseksi syvään.

Hän oli aiemmin nähnyt naisen kantavan *konbini*-minimärkin muovikassia, jossa oli ilmeisesti täytetty leipä, kenties aamupalaksi. Ostosten perusteella Ishigami arveli naisen elelevän yksin. Rouva asui jossakin lähitienoilla, sillä aikaisemmin Ishigami oli nähnyt hänen kulkevan sandaaleissa. Sellaisilla jalkineilla ei autoa ajettu. Puoliso oli menehtynyt, ja leski asui nyt jossakin lähiseudun kerrostaloista, vieläpä varsin tilavassa huoneistossa, koska koiria oli peräti kolme. Lemmikkien vuoksi hän ei voinut myöskään muuttaa pienempään asuntoon. Asuntolainaa oli kenties jäljellä, ja yhtiövastikekin oli maksettava, joten hänen täytyi säästää. Nainen ei ollut käynyt talven kuluessa juurikaan kampaajalla, hiusten värjäyskin oli jäänyt.

Ishigami nousi Kiyosubashi-sillan luona olevat portaat. Hänen oli ylitettävä silta päästäkseen koululle, mutta Ishigami kääntyikin vastakkaiseen suuntaan.

Kadun varrella oli kyltti, jossa luki BENTENTEI. Pienessä puodissa myytiin *bentō*-eväsrasioita. Ishigami avasi lasioven.

”*Irasshaimase*. Hyvää huomenta”, tiskin toiselta puolelta tervehti tuttu ääni, joka sai Ishigamin olon virkeäksi. Valkoiseen lakkiin pukeutunut Yasuko Hanaoka tervehti tulijaa hymyillen. Myymälässä ei ollut muita asiakkaita. Se sai Ishigamin vieläkin paremmalle tuulelle.

”Hetkinen... Päivän annos.”

”Selvä, yksi päivän annos. Paljon kiitoksia.”

Naisen ääni oli iloinen, mutta Ishigami ei nähnyt hänen ilmettään. Hän ei katsonut myyjätärtä kasvoihin vaan kurkisti lompakkoonsa. Rouva Hanaoka asui hänen naapurissaan, mutta Ishigamin mieleen ei silti juolahtanut yhtäkään puheenaihetta eväsrasiatilauksen lisäksi.

Maksaessaan ostoksen hän sai lopulta lausahdettua: ”Onpa kylmä.” Vaimea mutina kuitenkin hukkuu oven aukeamisesta kan-

tautuvaan ääneen seuraavan asiakkaan astuessa sisään, ja Yasukon huomio siirtyi jo uuteen tulijaan.

Ishigami poistui liikkeestä *bentō*-rasia kädessään ja suuntasi uudestaan Kiyosubashin suuntaan. Hän oli tehnyt ylimääräisen lenkin piipahtaakseen Bententeissä.

Aamun työmatkalaisten synnyttämän ruuhkan jälkeen Bententeissä hiljeni, ja liikkeen perällä alkoi lounasannosten valmistelu. Myymälällä oli sopimuksia useiden yritysten kanssa, ja tilatut annokset oli toimitettava perille puoleenpäivään mennessä. Kun asiakkaita ei ollut, Yasukokin autteli keittiön puolella.

Bententein henkilökuntaan kuului Yasuko mukaan lukien neljä työntekijää. Ruoat valmisti ja liiketoiminnasta vastasi puodin omistaja Yonezawa vaimonsa Sayokon kera. Tilausten toimitus oli osa-aikatyöntekijä Kanekon heiniä, kun taas myymälän asiakaspalvelu kuului lähes kokonaan Yasukolle.

Ennen tähän työhön päätymistään Yasuko oli työskennellyt yökerhossa Kinshichōssa baariemäntänä. *Hostessina* hänen tehtävänsä oli pitää seuraa baarin asiakkaille. Yonezawa oli käynyt siellä usein. Sayoko oli työskennellyt saman klubin *mamana*, ja vasta juuri ennen hänen irtisanoutumistaan Yasuko oli saanut tietää Sayokon olevan Yonezawan vaimo. Sayoko oli kertonut asiasta itse.

”Vaihtoi työtä baarin *mamasta bentō*-puodin pitäjäksi. Niin se elämä heittelee”, asiakkaat juoruilivat. Sayokon mukaan oman *bentō*-myymälän pyörittäminen oli kuitenkin ollut pariskunnan pitkäaikainen unelma, jonka toteuttamiseksi vaimo oli työskennellyt yökerhossa.

Bententein avauduttua Yasuko oli käynyt siellä toisinaan katso-massa, mitä ystäväpariskunnalle kuului. Liiketoiminta vaikutti sujuvan suunnitelmien mukaan. Vuoden kuluttua avautumisesta he tarjosivat Yasukolle työpaikkaa. Kaiken mahdollisen hoitami-

nen kahdestaan oli käynyt pariskunnalle liian työlääksi.

”Ethän sinä voi jatkaa loputtomiin töitä yöelämässä, Yasuko. Misatokin kasvaa ja saa vielä kompleksin, kun äiti on *hostess*-emäntä”, Sayoko huomautti ja lisäsi, että asia ei tietenkään kuulu-
nut hänelle.

Misato oli Yasukon ainoa tytär. Isää hänellä ei ollut. Edellisestä miehestään Yasuko oli eronnut viisi vuotta sitten. Sayokolle hän ei sitä halunnut sanoa, mutta Yasuko ajatteli itsekkin, ettei näin voisi jatkaa. Toki kyse oli myös Misatosta, mutta lisäksi Yasukoa huolletti, kauanko yökerho tarjoaisi työtä hänen ikäiselleen naiselle.

Hän teki päätöksen harkittuaan päivän verran. Esimieskään ei vastustellut, vaan Yasukoa onniteltiin. Työpaikan väki oli kuulemma aavistanut ikääntyvän baariemännän tulevaisuuden suunnitelmat.

Yasuko ja Misato olivat muuttaneet nykyiseen asuntoonsa edellisen vuoden keväänä tyttären aloittaessa yläkoulun. Aikaisempi koti oli sijainnut liian kaukana Bententeistä. Työt alkoivat aamuvarhain, toisin kuin entisessä työpaikassa. Yasuko nousi kuudelta ja lähti kotoa puoli seitsemältä - vihreällä polkupyörällä.

”Kävikö se lukion opettaja tänäkin aamuna?” Sayoko kysyi heidän pitäessään taukoa.

”Kävi. Eikö hän käy joka päivä?”

Yasukon vastaus sai Sayokon vilkaisemaan miestänsä myhäillen.

”Mitä? Älä nyt viitsi.”

”En tarkoittanut mitään sen kummempaa. Sanoin vain eilen, että se mies on ihastunut sinuun.”

”Häh?” Yasuko nojautui hämmästyneenä taaksepäin teekulho käsissään.

”Sinullahan oli eilen vapaapäivä. Niinpä hän ei tullut. Hän käy joka päivä, paitsi silloin kun sinä et ole täällä. Eikö se ole erikoista?”

”Varmaan vain sattumaa.”

”Tai sitten ei... Vai mitä?” Sayoko vetosi mieheensä.

Yonezawa yöökkäsi naurahtaen.

”Vaimo väittää, että tätä on jatkunut jo pitkään. Se opettaja ei tule ostoksille silloin, kun sinulla on vapaata. Sayoko oli kuulemma epäillyt asiaa jo jonkin aikaa, mutta varmistui siitä eilen.”

”Mutta minullahan on vapaata milloin sattuu, ei tietynä viikonpäivänä. Paitsi tietysti silloin, kun liike on kiinni.”

”Siksipä se onkin epäilyttävää. Mieshän asuu naapurissasi. Hän kai näkee, kun lähdet aamulla ulos, ja saa siten selville, oletko töissä.”

”Eikä, en ole koskaan nähnyt häntä ulos mennessäni.”

”Jos hän katselee ikkunasta?”

”Ei hänen ikkunastaan näe.”

”Antaapa olla. Ehkä hän tulee vielä juttusillesi. Meidän kannalta on vain hyvä, kun saimme uuden vakioasiakkaan. Huomaa, että sinulla on kokemusta Kinshichōn klubeilta”, Yonezawa totesi kuin loppukaneetiksi.

Yasuko hymyili happamasti ja tyhjensi teekulhonsa. Hän palautti mieleensä juoruilun kohteeksi päätyneen opettajan.

Miehen nimi oli Ishigami. He olivat käyneet tervehtimässä häntä muuton jälkeen. Silloin hän oli kuullut, että naapuri opetti lukiossa. Ruumiinrakenteeltaan hän oli lyhyt mutta roteva, kasvoinkin isot ja pyöreät. Silmät olivat kapeat kuin lanka. Lyhyet hiukset olivat harventuneet niin että hän näytti lähes viisikymmenvuotiaalta, vaikka saattoi todellisuudessa olla nuorempikin. Mies ei vaikuttanut olevan pahemmin kiinnostunut ulkonäöstään, vaan piti aina samanlaisia vaatteita. Tänä talvena hänellä oli lähes aina ruskea villapaita, ja sen yllä talvitakki. Siinä asussa hän vieraili myymälässäkkin. Hän vaikutti kuitenkin pesevän vaatteensa sääntillisesti, sillä pienellä parvekkeella oli usein pyykkiä kuivumas-
sa. Ishigami oli ilmeisesti poikamies, eikä hänellä Yasukon arvion mukaan ollut kokemusta avioliitosta.

Sayokon puheista huolimatta Yasukon oli vaikea uskoa, että opettaja olisi kiinnostunut hänestä. Yasukon näkökulmasta mies oli kuin halkeama kodin seinässä: vaikka sen olemassaolon tiesi, ei sitä erityisemmin tiedostanut, eikä tiedostaminen tuntunut välttämättömältä.

Tavatessaan naapurukset tervehtivät, ja olivatpa he keskustelleet talon huoltoon liittyvistä asioistakin. Yasuko ei kuitenkaan tiennyt naapuristaan juuri mitään. Vasta vähän aikaa sitten hän oli ymmärtänyt miehen opettavan matematiikkaa nähtyään nyörillä sidotun pinon vanhoja matematiikan kirjoja lojumassa tämän ovelta, kaiketi kierrätykseen päätymistä odottaen.

Toivottavasti naapuri ei sentään pyytäisi häntä ulos. Pelkkä ajatus sai Yasukon naurahtamaan itsekseen. Millaisen ilmeen se jurrikka mahtaisi ottaa esittäessään treffikutsun?

Päiväruuhka alkoi tavalliseen tapaan ennen kahtatoista ja kiihtyi puolen päivän jälkeen. Seuraava suvantovaihe koittaisi yhden jälkeen iltapäivällä. Työpäivä noudatti tuttua kaavaa.

Yasuko oli vaihtamassa kassakoneen kuittinauhaa, kun lasiovi aukesi ja joku astui sisään. Yasuko tervehti tulijaa katseensa kohottaen.

Samassa hän jähmettyi. Silmät rävähtivät auki, ääni juuttui kurkkuun.

”Hyvää näköjään kuuluu”, mies naurahti. Mustanpuhuva katse päilyi kuitenkin uhkaavana.

”Mitä ihmettä... sinä täällä teet?”

”Mistä moinen ihmetys? Saan kyllä halutessani ex-vaimon olinpaikan selville.”

Mies työnsi kätensä tummansinisen pusakan taskuihin ja antoi katseensa kiertää liikkeessä kuin arvioiden paikkaa.

”Mitä sinä täällä teet?” Yasuko kysyi terävästi, mutta pitäen äänensä matalana. Hän ei halunnut keittiön puolella olevan Yonezawan pariskunnan huomaavan tilannetta.

”Älä viitsi ärhennellä. Yrittäisit edes näytellä ilahtunutta, kun näin pitkästä aikaa tavataan. Häh?” mies patisti vastenmielinen hymy kasvoillaan.

”Jos sinulla ei ole mitään asiaa, voit lähteä.”

”On minulla, siksihän tulin. Ihan vakavaakin asiaa. Etkö pääsisi irrottautumaan täältä hetkeksi?”

”Mitä höpiset. Kai näet, että olen töissä?”

Yasuko katui vastaustaan saman tien. Sen saattoi tulkita niin, että hän voisi kuunnella asian silloin kun ei ollut töissä. Mies nuolaisi huuliaan.

”Milloin työsi loppuu?”

”Ei huvita kuunnella puheitasi. Ole hyvä ja lähde. Äläkä tule takaisin.”

”Oletpa julma.”

”Totta kai olen.”

Yasuko loi katseensa ulos kadulle. Hän toivoi seuraavan asiakkaan astuvan sisään, mutta ketään ei näyttänyt olevan tulossa.

”Ei mahda mitään, kun olet noin kylmäkiskoinen. No, menen siis toisaalle”, mies totesi niskaansa rapsuttaen.

”Minne toisaalle muka?”

Ilkeä aavistus kihosi Yasukon mieleen.

”Jos vaimo ei kerran kuuntele asiaani, ei auta kuin mennä tapaamaan tytärtä. Yläkoulu taitaakin olla lähistöllä”, mies laushti - aivan kuten Yasuko oli pelännyt.

”Anna tytön olla.”

”Tule sinä sitten vastaan. Kumpi tahansa käy.”

Yasuko huokasi. Hän halusi vain eroon vainolaisesta.

”Työt loppuvat kuudelta.”

”Aamuvarhaisesta iltakuuteen. Sitä painetaan urheasti pitkää päivää.”

”Se ei sinulle kuulu.”

”No, tulen siis kuudelta takaisin.”

”Älä tule tänne. Kun tuota edestä kulkevaa katua lähtee suoraan oikealle, vastaan tulee iso risteys. Juuri sitä ennen on ketjuravintola, mene sinne puoli seitsemäksi.”

”Selvä. Tule sitten varmasti. Jos et ilmaannu paikalle, niin...”

”Tulen tulen. Häivy nyt.”

”Tajusin jo. Älä ole noin tily.” Mies katseli vielä kerran ympärilleen ja lähti sitten myymälästä paiskaten oven kiinni perässään.

Yasuko vei käden otsalleen. Vaimea päänsärky teki tuloaan. Oksetti. Epätoivo levisi hitaasti hänen sydänalaansa.

Hän oli avioitunut Shinji Togashin kanssa kahdeksan vuotta sitten. Niihin aikoihin Yasuko oli vielä töissä baariemäntänä Akasakassa. Togashi oli yksi liikkeen asiakkaista.

Tuontiautoja kauppaava mies loi hyvän vaikutelman antamalla kalliita lahjoja ja viemällä syömään ylellisiin ravintoloihin. Togashin kosiessa Yasuko tunsu olevansa kuin *Pretty Womanin* Julia Roberts. Hänen ensimmäinen liittonsa oli kariutunut, ja hän oli väsynyt elättämään tyttärtään yksinhuoltajana.

Avioliiton alkuvaihe oli onnellinen. Togashin säännöllisten tulojen ansiosta Yasuko saattoi jättää työt yöelämässä. Mies helliteli Misatoa, ja tytärkin yritti sopeutua uuteen isähahmoon.

Romahdus tuli äkkiä, kun Togashi sai potkut. Syynä oli vuosia jatkunut varojen väärinkäyttö. Yritys ei nostanut kannetta asiasta, vaan edesvastuuseen joutumista pelkäävät esimiehet salasivat taitavasti todellisen tilanteen. Mitään ei kuitenkaan ollut tehtävissä. Kaikki Togashin Akasakassa kylvämät rahat olivatkin olleet hänen työnantajansa omaisuutta.

Kavaluuksien paljastuttua Togashi oli kuin toinen mies – tai kenties hänen todellinen luontonsa tuli esiin vasta silloin. Hän joko vetelehti kotona päivästä toiseen töitä tekemättä tai kävi pelaamassa uhkapelejä. Jos holtittomuudesta yritti moittia, mies äityi väkivaltaiseksi. Alkoholiakin kului yhä vain enemmän, niin että hän oli alati humalassa, vaarallinen kiilto silmissään.

Yasukon ei auttanut kuin aloittaa työnteko uudestaan. Togashi kuitenkin riisti hänen tienestinsä. Yasuko yritti piilottaa ansiotaan, mutta mies alkoi ilmaantua palkkapäivinä työpaikalle odottamaan häntä ja vei rahat väkisin.

Misato oli alkanut pelätä isäpuoltaan toden teolla. Hän kammosi kaksin joutumista kotosalla ja tuli joskus jopa Yasukon työpaikalle välttääkseen Togashia.

Yasuko pyysi avioeroa, mutta mies ei korvaansa lotkauttanut. Sinnikäs vetoaminen sai hänet taas väkivaltaiseksi. Murehdittuaan asiaa aikansa Yasuko päätyi neuvottelemaan yökerhon asiakkaan esittelemän lakimiehen kanssa. Asianajajan ansiosta Togashi allekirjoitti avioerohakemuksen vaikka jupisikin vastalauseita. Hän vaikutti käsittävän, ettei pystyisi voittamaan oikeudenkäyntiä, vaan saattaisi joutua maksamaan vielä korvauksia kivusta ja särystä.

Ero ei kuitenkaan ratkaissut ongelmaa, vaan sen jälkeenkin entinen puoliso ilmaantui toisinaan Yasukon luo. Sanoma oli aina sama: hän oli muuttunut mies ja työskentelisi nyt uutterasti. Eikö Yasuko voisi harkita uutta yritystä? Kun Yasuko kartteli Togashia, tämä lähestyi vuorostaan Misatoa. Toisinaan hän jopa odotti tyttöä koulun ulkopuolella.

Nähdessään Togashin kumartavan otsansa maahan asti Yasuko ei voinut olla säälimättä miestä, vaikka tiesikin tämän näyttelevän. Yhteiselosta avioparina oli kenties yhä jäljellä myötätunnon rippeitä, sillä Yasuko sortui antamaan rahaa. Se oli virhe. Tienestien makuun päässyt Togashi alkoi ilmaantua tuon tuostakin pyytämään lisää. Hänen röyhkeytensä kasvoi nöyristelevästä käytöksestä huolimatta.

Yasuko vaihtoi yökerhoa ja muutti toiseen osoitteeseen. Hän siirsi Misatonkin uuteen kouluun, vaikka tytön tilanne sääliitti häntä. Yasukon aloitettua Kinshichōn baarissa Togashia ei enää näkynyt. Myöhemmin he olivat muuttaneet vielä kerran, ja Yasuko oli aloittanut työt Bententeissä noin vuotta aiemmin. Hän oli ehtinyt jo

uskoa päässeensä eroon mokomasta pahanilmanlinnusta.

Togashi ei saisi aiheuttaa häiriötä Yonezawan pariskunnalle, eikä Misatonkaan soisi huomaavan entisen isäpuolensa ilmaantuneen taas ex-vaimoaan piinaamaan. Hänen oli tehtävä kaikkensa, jotta mies ymmärtäisi pysyä loitolla. Yasuko tuijotti seinäkelloa ja kovetti mielensä.

Sovittuna ajankohtana hän suuntasi ravintolaan. Togashi istui ikkunan luona tupakoimassa. Pöydällä oli kahvikuppi. Yasuko istuutui ja tilasi tarjoilijalta kaakaon. Muita alkoholittomia juomia olisi saanut santsikupin ilmaiseksi, mutta hän ei aikonut viipyä kauemmin kuin oli välttämätöntä.

”Mitä asiaa?” hän kysyi Togashia tuijottaen.

Mies tuprautti rennosti savua huuliltaan.

”Mikä kiire sinulla on?”

”Minulla on kaikenlaisia kiireitä, eli sano äkkiä asiasi.”

”Yasuko”, Togashi sanoi ja ojensi kätensä koskettakseen naisen pöydällä lepäävää kättä. Yasuko aavisti aikeen ja vetäisi kätensä turvaan. Miehen suupielet kääntyivät alaspäin.

”Oletpa pahantuulinen.”

”Eikö se ole itsestään selvää? Miksi ihmeessä jahtaat minua?”

”Turhan jyrkästi sanottu. Olen vakavissani, aivan joka suhteessa.”

”Miten niin vakavissasi?”

Tarjoilija toi kaakaon. Yasuko tarttui kuppiin heti. Paras tyhjentää se nopeasti ja häipyä saman tien.

”Taidat olla edelleen sinkku?” Togashi kysyi katse yläviistoon suunnattuna.

”Mitä siitä?”

”Naisen on raskasta kasvattaa tytärtä yksinään. Jatkossa rahaa kuluu yhä enemmän, eikä myyjän työ turvaa tulevaisuutta. Mieti siis vielä kerran. Meikäläinen on muuttunut.”

”Miten niin? Oletko muka töissä?”

”Menen töihin. Löysin jo työpaikankin.”

”Eli sinulla ei vielä ole töitä?”

”Sanoinhan, että työ on jo sovittu. Aloitan ensi kuussa. Se on uusi firma, mutta jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, niin voin pitää teistäkin huolta.”

”Ei tarvitse. Jos kerran tienaat niin hyvin, löydät varmasti uuden kumppanin. Antaisit meidän jo olla.”

”Minä tarvitsen sinua, Yasuko.”

Togashi yritti taas tarttua Yasukon kuppia pitelevään käteen, mutta tämä kielsi koskemasta ja ravisti itsensä vapaaksi. Kuuma kaakaota läikähti Togashin kädelle, jonka tämä kiskaisi ärjäisten pois. Miehen katseessa läikähti viha.

”Silkkaa toiveajattelua. Luuletko, että uskon sinua? Sanoin jo aiemmin, ettei minulla ole pienintäkään aikomusta palata yhteen kanssasi. Anna olla jo. Tajusitko?”

Yasuko nousi ylös Togashin tarkastellessa häntä ääneti. Miehen katseesta piittaamatta Yasuko laski maksun kaakaosta pöydälle ja suuntasi kohti uloskäyntiä.

Ravintolasta lähdettyään hän nousi pyörän selkään ja alkoi polkea kotiin. Jos kiukustunut Togashi lähtisi seuraamaan häntä, seuraisi lisää vaikeuksia. Yasuko eteni suoraan Kiyosubashi-katua ja kääntyi Kiyosubashin sillan ylitettyään vasemmalle.

Hän oli sanonut kaiken haluamansa, muttei silti uskonut Togashin luovuttavan. Mies tulisi epäilemättä pian uudestaan liikkeeseen, vainoaisi Yasukoa ja aiheuttaisi ennen pitkää harmia myymälälle. Misaton koulullekin hän saattaisi ilmaantua. Togashi odotti Yasukon luovuttavan ja antavan hänelle rahaa.

Asunnolle päästyään Yasuko aloitti ilta-aterian valmistelun. Oikeastaan hän aikoi vain lämmittää eväsmyymästä ylijääneitä ruokia, mutta unohtui vähän väliä ajatuksiinsa. Vastenmieliset kuvitelmat paisuivat mielessä.

Misato tulisi pian kotiin. Sulkapallokerhon harjoitusten jälkeen tyttö jäisi toviksi juttelemaan ystäviensä kanssa ja lähtisi sitten

kotimatkalle, niin että olisi perillä hieman seitsemän jälkeen.

Äkkiä ovikello soi. Yasuko astui epäluuloisena ovelle. Misatolahan piti olla avain.

”Kuka siellä?” hän tiedusteli ovea avaamatta.

Vastaus tuli hetken kuluttua.

”Minä.”

Silmissä pimeni. Inhottava aavistus oli osunut oikeaan. Togashi oli nuuskinut selville tämänkin asunnon sijainnin ja oli kenties seurannut häntä Bententeistä asti.

Kun Yasuko ei vastannut, Togashi alkoi takoa ovea.

”Hei!”

Yasuko veti varmuusketjun kiinni, mutta raotti ovea päätänsä pudistellen.

Oven raosta paljastui Togashin virnistelevä naama. Hampaat olivat keltaiset.

”Mene pois. Miksi tulit tänne?”

”En ehtinyt kertoa asiaani loppuun. Sinä olet aina yhtä äkki-pikainen.”

”Kielsin vainoamasta meitä.”

”Voisit edes kuunnella, mitä haluan sanoa. Päästä nyt joka tapauksessa sisään.”

”En. Häivy.”

”Jos et päästä, odotan täällä. Misatokin tulee kohtapuoliin. Jos et suostu keskustelemaan, juttelen tytön kanssa.”

”Tyttö ei liity tähän.”

”No päästä sitten sisään.”

”Ilmoitan poliisille.”

”Siitä vaan, ole hyvä. Ei ole mitenkään väärin tulla tapaamaan entistä vaimoan. Poliisi on puolellani. Kysyvät vain, etkö voisi edes päästää miestäsi sisään.”

Yasuko puri huultaan. Harmillista kyllä, Togashi oli oikeassa. Hän oli ennenkin kutsunut poliisiin, mutta ei ollut saanut apua kertaakaan.

Hän ei myöskään halunnut aiheuttaa mekkalaa. Asunnon vuokraus oli onnistunut ilman takaajaa, ja mikä tahansa outo huhu merkitsi häätöuhkaa.

”Et sitten jää pitkäksi aikaa.”

”Tajusin jo.” Voitonriemu loisti Togashin kasvoilla.

Irrotettuaan varmuusketjun Yasuko avasi oven uudelleen. Togashi katseli hetken ympärilleen samalla kun riisui kengät. Asunnossa oli kaksi tatamihuonetta ja keittiö. Ulko-ovelta avautui kuuden tatamin huone, oikealla oli pieni keittiö. Perällä oli neljän ja puolen tatamin huone ja sen toisella puolella parveke.

”Ahdas ja vanha asunto, mutta melko mukava kuitenkin, vai mitä?” Togashi työnsi arkailematta jalkansa isomman huoneen keskellä olevan *kotatsu*-lämpöpöydän alle.

”Tämähän on kylmä”, hän älähti ja näpsäytti virran päälle.

”Tajusin jo juonesi”, vieressä seisova Yasuko totesi entistä puolisoaan katsellen. ”Puhu mitä puhut, mutta rahasta tässä on kyse.”

”Mitä sinä horiset?”

Togashi kaivoi takintaskustaan Seven stars -savukeaskin. Sytytettyään yhden kertakäyttösytyttimellä hän silmäili ympärilleen. Samalla hän ilmeisesti huomasi tuhkakupin puuttuvan ja kurkotti nappaamaan metallinkeräykseen menevästä pussista tyhjän juomatölkin, johon karisti tuhkan.

”Yrität vain kiskoa minulta rahaa. Niinhän se on.”

”Jos kerran itse sanot, olkoon sitten niin.”

”En anna sinulle jeniäkään.”

”Vai niin?”

”Juuri niin, joten voit häipyä saman tien. Äläkä tule toiste.”

Samassa ovi rävähti auki, ja sisään astui koulupukuinen Misato. Hän huomasi vieraan läsnäolon ja jähmettyi hetkeksi paikalleen. Tajutessaan, kuka tulija oli, tytön kasvoille kohosi pelon ja epätoivon sekainen ilme. Sulkapallomaila putosi hänen kädestään.

”Pitkästä aikaa, Misato. Oletpa kasvanut”, Togashi huikkasi hyväntuulisesti.

Misato vilkaisi Yasukoa, riisui lenkkitosunsa ja astui ääneti peremmälle. Hän suuntasi suoraan taempaan huoneeseen ja sulki tiloja erottavan *fusuma*-liukuoven tiukasti perässään.

Togashi jatkoi verkalleen puhettaan.

”En tiedä, mitä mieltä olet, mutta minä haluaisin korjata meidän välimme. Ei kai se mikään kohtuuton pyyntö ole.”

”Sanoin, ettei minua kiinnosta. Et itsekään kuvitellut, että haluaisin sopia. Käytät sitä vain tekosyynä vainoamiseen.”

Täysosuma. Togashi ei kuitenkaan vastannut, vaan avasi kaukosäätimellä television. Alkamassa oli piirrettyjä.

Yasuko huokasi ja meni keittiöön. Lompakko oli tiskipöydän viereisen lipaston laatikossa. Hän otti sieltä kaksi 10 000 jenin seteliä.

”Sietäisit hävetä”, hän sanoi laskiessaan rahat *kotatsulle*.

”Mitäs tämä on? Etkö sanonut, ettei rahaa heru?”

”Tämä on viimeinen kerta.”

”En tarvitse.”

”Et aio lähteä tyhjin käsin. Haluaisit kai enemmän, mutta minullakin on tiukkaa.”

Togashi katsoi rahoja ja tarkasteli sitten Yasukoa.

”Minkäpä sille mahtaa. No, minä lähdän. Kuten sanoin, en ole pyytänyt rahaa. Sinä tyrkytit sitä väkisin.”

Togashi sulloi setelit pusakkansa taskuun. Hän tumppasi savukkeen tölkkiin ja veti jalkansa ulos *kotatsusta*, mutta suuntasikin sitten eteisen sijaan peremmälle asuntoon ja tempaisi liukuoven auki. Yasuko kuuli Misaton kirkaisevan.

”Mitä sinä teet!” Yasuko kirahti.

”Kai minä saan tervehtiä tytärpuoltani?”

”Misato ei ole enää sinulle tytärpuoli eikä mitään muutakaan!”

”No olkoon. Nähdään taas, Misato”, Togashi huikkasi sisään

huoneeseen. Yasuko ei nähnyt Misaton ilmettä Togashin takaa.

Vihdoin mies lähti ovea kohti.

”Hänestä tulee vielä upea nainen. Odotan innolla.”

”Hulluko olet!”

”En suinkaan. Kolmen vuoden päästä hänellä tienaa jo hyvin.

Tyttö värvätään mihin tahansa.”

”Älä puhu roskaa. Ala häipyä.”

”Menen menen. Tällä kertaa.”

”Äläkä tule enää koskaan.”

”Saapa nähdä.”

”Älä...”

”Tehdäänpä selväksi: sinä et minua karkuun pääse. Annat aina ensin periksi”, Togashi naurahti matalalla äänellä. Sitten hän kumartui pukemaan kenkiään.

Samassa Yasuko kuuli äänen selkänsä takaa. Hänen käännäh-
täessään koulupukuinen Misato oli ilmaantunut äitinsä vierelle ja
kohotti jotakin ilmaan.

Yasuko ei ehtinyt estää tyttöä, ei edes äännähtää. Misato iski
Togashia takaraivoon. Kuului kumahdus, kun mies kellahti nurin.